

Sbírka soudních rozhodnutí

USNESENÍ SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

2. prosince 2022*

„Řízení o předběžné otázce – Článek 99 jednacího řádu Soudního dvora – Letecká doprava – Nařízení (ES) č. 261/2004 – Článek 5 odst. 1 písm. c) bod iii) – Náhrada a pomoc cestujícím – Zrušení letu – Právo na náhradu v případě přesměrování – Podmínky – Rozdíly mezi jednotlivými jazykovými zněními ustanovení unijního práva – Přesměrování umožňující cestujícím odletět ne dříve než jednu hodinu před plánovaným časem odletu“

Ve věci C-229/22,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Tribunalul Specializat Cluj (specializovaný soud v Kluži, Rumunsko) ze dne 25. ledna 2022, došlým Soudnímu dvoru dne 29. března 2022, v řízení

NC

proti

Compania Națională de Transporturi Aeriene Tarom SA,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení M. Safjan, předseda senátu, N. Jääskinen a M. Gavalec (zpravodaj), soudci,

generální advokátka: L. Medina,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generální advokátky, rozhodnout usnesením s odůvodněním podle článku 99 jednacího řádu Soudního dvora,

vydává toto

* Jednací jazyk: rumunština.

Usnesení

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 5 odst. 1 písm. c) bodu iii) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91 (Úř. věst. 2004, L 46, s. 1; Zvl. vyd. 07/08, s. 10, oprava Úř. věst. 2022, L 199, s. 31).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi cestujícím NC a leteckým dopravcem Compania Națională de Transporturi Aeriene Tarom SA (dále jen „Tarom“), který se týká odmítnutí posledně uvedeného nahradit NC škodu v důsledku odložení času původně plánovaného odletu jeho letadla.

Právní rámec

- 3 Body 1 a 12 odůvodnění nařízení č. 261/2004 uvádějí:
„(1) Činnost [Unie] v oblasti letecké dopravy měly mimo jiné směřovat k zajištění vysoké úrovně ochrany cestujících. Kromě toho by měl být obecně brán zásadní zřetel na požadavky ochrany spotřebitele.

[...]

- (12) Obtíže a nepohodlí způsobené cestujícím zrušením jejich letů by se měly rovněž zmírnit. Toho by mělo být dosaženo povinností dopravců informovat cestující o zrušení letu před plánovaným časem odletu a navíc jim nabídnout přiměřené přesměrování tak, aby cestující mohli provést jiná opatření. Pokud tak neučiní, měli by letečtí dopravci cestující odškodnit s výjimkou případu, kdy ke zrušení letu dojde za mimořádných okolností, kterým by nebylo možné zabránit, i kdyby byla všechna přiměřená opatření přijata.“

- 4 Článek 5 tohoto nařízení, nadepsaný „Zrušení“, zní:

„1. V případě zrušení letu:

[...]

- c) mají dotčení cestující v souladu s článkem 7 právo na náhradu škody od provozujícího leteckého dopravce, ledaže

[...]

- ii) jsou o zrušení informováni ve lhůtě od dvou týdnů do sedmi dnů před plánovaným časem odletu a je jim nabídnuto přesměrování, které jim umožní odletět nejdříve dvě hodiny před plánovaným časem odletu a dosáhnout jejich cílového místa určení méně než čtyři hodiny po plánovaném čase příletu, nebo

- iii) jsou o zrušení informováni ve lhůtě kratší sedmi dnů před plánovaným časem odletu a je jim nabídnuto přesměrování jejich letu, které jim umožní odletět nejdříve jednu hodinu před plánovaným časem odletu a dosáhnout jejich cílového místa určení méně než dvě hodiny po plánovaném čase příletu.

[...]“

5 Článek 7 uvedeného nařízení, nadepsaný „Právo na náhradu škody“, v odstavci 1 stanoví:

„Odkazuje-li se na tento článek, obdrží cestující náhradu ve výši:

a) 250 EUR u všech letů o délce nejvýše 1500 kilometrů;

[...]

Při určování vzdálenosti se vychází z posledního místa určení, kam cestující v důsledku odepření nástupu na palubu nebo zpoždění přiletí později než v plánovaném čase.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

6 Žalobce v původním řízení si u společnosti Tarom rezervoval let z Kluže (Rumunsko) do Bukurešti (Rumunsko). Tento letecký dopravce měl uskutečnit let dne 18. května 2020 s odletem plánovaným na 19:40 hodin a přistáním plánovaným na 20:50 hodin téhož dne.

7 Když se žalobce v původním řízení přihlásil k nástupu na palubu na letišti Kluž dne 18. května 2020 v 18 hodin, byl informován, že přímý let Kluž – Bukurešť, který si rezervoval, byl nahrazen letem s mezipřistáním v Iași (Rumunsko). Akceptoval tento let, který odlétl z Kluže v 19:55 hodin a přistál v Bukurešti v 22:30 hodin.

8 Vzhledem k tomu, že žalobce v původním řízení měl za to, že let ze dne 18. května 2020, který si rezervoval, byl zrušen, požádal téhož dne společnost Tarom e-mailem, aby mu zaplatila náhradu škody ve výši 250 eur podle čl. 7 odst. 1 písm. a) nařízení č. 261/2004 ve spojení s čl. 5 odst. 1 písm. c) bodem iii) tohoto nařízení.

9 Poté, co tato společnost odmítla vyhovět jeho žádosti, podal žalobce v původním řízení dne 17. srpna 2020 žalobu k Judecătoria Cluj-Napoca (soud prvního stupně v Kluži-Napoce, Rumunsko), kterou se domáhal zaplacení požadované náhrady škody. Rozsudkem ze dne 26. února 2021 tento soud tuto žalobu zamítl s tím, že se použije výjimka z práva cestujícího na náhradu škody v případě zrušení letu, stanovená v čl. 5 odst. 1 písm. c) bodě iii) uvedeného nařízení, jelikož let žalobce v původním řízení měl zpoždění pouze 1 hodinu a 40 minut po přiletu.

10 Posledně uvedený podal proti tomuto rozsudku odvolání k Tribunalul Specializat Cluj (specializovaný soud v Kluži, Rumunsko). Tvrdí zejména, že byl porušen čl. 5 odst. 1 písm. c) bod iii) nařízení č. 261/2004, jelikož náhradní let nevzlétl nejpozději jednu hodinu před plánovaným časem odletu.

11 Předkládající soud v tomto ohledu uvádí, že v rumunském znění stanoví toto ustanovení, že v případě zrušení letu mají dotčení cestující nárok na náhradu škody od provozujícího leteckého dopravce v souladu s článkem 7 tohoto nařízení, ledaže jsou o zrušení informováni ve lhůtě kratší sedmi dnů před plánovaným časem odletu a je jim tímto leteckým dopravcem nabídnuto přeměrování jejich letu, které jim umožní odletět ne dříve než jednu hodinu před plánovaným časem odletu a dosáhnout cílového místa určení méně než dvě hodiny po plánovaném čase přiletu (*în cazul în care sunt informați despre această anulare cu mai puțin de șapte zile înainte de ora de plecare prevăzută și li se oferă o redirectionare care să le permită să plece cel târziu cu o oră înainte de ora de plecare prevăzută și să ajungă la destinația finală în mai puțin de două ore după ora de sosire prevăzută*).

- 12 Tento soud však poznamenává, že rumunské znění uvedeného ustanovení se liší od znění jiných jazykových znění tohoto ustanovení, pokud jde o určení času odletu při přesměrování. Zatímco znění čl. 5 odst. 1 písm. c) bodu iii) nařízení č. 261/2004 v rumunském znění hovoří o tom, že čas odletu při přesměrování musí být stanoven na „nejpozději“ jednu hodinu před časem odletu zrušeného letu, anglické znění (*no more than one hour before the scheduled time of departure*) a francouzské znění (*au plus tôt une heure avant l'heure de départ prévue*) tohoto ustanovení hovoří o tom, že čas odletu při přesměrování nesmí být posunut více než jednu hodinu před plánovaný čas odlet zrušeného letu. Předkládající soud zdůrazňuje, že z judikatury Soudního dvora týkající se tohoto nařízení zjevně vyplývá, že výjimce stanovené v jeho čl. 5 odst. 1 písm. c) bodě iii) je třeba přiznat význam, který vyplývá zejména z anglického a francouzského znění uvedeného ustanovení, a má za to, že je nezbytné, aby Soudní dvůr určil správný výklad tohoto ustanovení.
- 13 Za těchto okolností se Tribunalul Specializat Cluj (specializovaný soud v Kluži) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„Musí být čl. 5 odst. 1 písm. c) bod iii) nařízení č. 261/2004 vykládán:

- a) v tom smyslu, že letecký dopravce je osvobozen od povinnosti zaplatit náhradu, jestliže jsou dotčení cestující informováni o zrušení letu ve lhůtě kratší sedmi dnů před plánovaným časem odletu a je jim nabídnuto přesměrování jejich letu, které jim umožní odletět nejpozději jednu hodinu před plánovaným časem odletu a dosáhnout cílového místa určení méně než dvě hodiny [po] plánovaném čase příletu?
- nebo naopak,
- b) v tom smyslu, že letecký dopravce je osvobozen od povinnosti zaplatit náhradu, jestliže jsou dotčení cestující informováni o zrušení ve lhůtě kratší sedmi dnů před plánovaným časem odletu a je jim nabídnuto přesměrování jejich letu, které jim umožní odletět nejdříve jednu hodinu před plánovaným časem odletu a dosáhnout cílového místa určení méně než dvě hodiny [po] plánovaném čase příletu?“

K předběžné otázce

- 14 Článek 99 jednacího řádu Soudního dvora stanoví, že pokud lze odpověď na položenou předběžnou otázku jasně vyvodit z judikatury nebo pokud o odpovědi na tuto otázku nelze rozumně pochybovat, může Soudní dvůr kdykoli na návrh soudce zpravodaje a po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout usnesením s odůvodněním.
- 15 Toto ustanovení je třeba použít v rámci této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 16 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 5 odst. 1 písm. c) bod iii) nařízení č. 261/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že v případě zrušení letu mají dotčení cestující v souladu s článkem 7 tohoto nařízení právo na náhradu škody od provozujícího leteckého dopravce, ledaže jsou o tomto zrušení informováni ve lhůtě kratší sedmi dnů před plánovaným časem odletu a je jim nabídnuto přesměrování jejich letu, které jim umožní odletět ne dříve než jednu hodinu před plánovaným časem odletu a dosáhnout cílového místa určení méně než dvě hodiny po plánovaném čase příletu.

- 17 Je třeba konstatovat, že mezi jednotlivými jazykovými zněními čl. 5 odst. 1 písm. c) bodu iii) nařízení č. 261/2004 existují rozdíly.
- 18 Ze srovnání těchto znění totiž vyplývá, že v rumunském a bulharském znění tohoto ustanovení mají cestující, jejichž let byl zrušen, v souladu s článkem 7 tohoto nařízení právo na náhradu škody od provozujícího leteckého dopravce, ledaže, když jsou informováni o zrušení ve lhůtě kratší sedmi dnů před plánovaným časem odletu, jim tento dopravce nabídne přesměrování jejich letu, které jim umožní odletět „nejdříve“ jednu hodinu před plánovaným časem odletu (*cel târziu cu o oră înainte de ora de plecarea prevăzută a което им позволява да заминат не по-късно от един час преди началото на полета по разписание*) a dosáhnout cílového místa určení méně než dvě hodiny po plánovaném čase příletu.
- 19 Naproti tomu ve francouzském znění čl. 5 odst. 1 písm. c) bod iii) nařízení č. 261/2004 stanoví, že v případě zrušení letu mají dotčení cestující právo na náhradu škody od provozujícího leteckého dopravce v souladu s článkem 7 tohoto nařízení, ledaže jsou o zrušení informováni ve lhůtě kratší sedmi dnů před plánovaným časem odletu a je jim nabídnuto přesměrování jejich letu, které jim umožní odletět „nejdříve“ jednu hodinu před plánovaným časem odletu a dosáhnout cílového místa určení méně než dvě hodiny po plánovaném čase příletu (*à moins qu'ils ne soient informés de l'annulation du vol moins de sept jours avant l'heure de départ prévue si on leur offre un réacheminement leur permettant de partir « au plus tôt » une heure avant l'heure de départ prévue et d'atteindre leur destination finale moins de deux heures après l'heure prévue d'arrivée*).
- 20 Dalších 20 jazykových znění tohoto ustanovení odpovídá jeho francouzskému znění (*que les permita salir con no más de una hora de antelación con respecto a la hora de salida prevista*), v českém znění (*kteří jim umožní odletět nejdříve jednu hodinu před plánovaným časem odletu*), v dánském znění (*så de kan afrejse højst en time før det planlagte afgangstidspunkt*), v německém znění (*ermöglicht, nicht mehr als eine Stunde vor der planmäßigen Abflugzeit abzufliegen*), v estonském znění (*võimaldab neil välja lennata mitte rohkem kui üks tund enne kavandatud väljumisaega*), v řeckém znění (*επιτρέπει να φύγουν όχι περισσότερο από μία ώρα νωρίτερα από την προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης*), v anglickém znění (*allowing them to depart no more than one hour before the scheduled time of departure*), v chorvatském znění (*čime im je omogućeno da oputuju ne više od sat vremena ranije od predviđenog vremena polaska*), v italském znění (*partire con un volo alternativo non più di un'ora prima dell'orario di partenza previsto*), v lotyšském znění (*viņi var izlidot ne vairāk kā vienu stundu pirms iepriekš paredzētā izlidošanas*), v litevském znění (*išvykstant ne daugiau kaip viena valanda anksčiau už numatytą išvykimo laiką*), v maďarském znění (*hogy legfeljebb egy órával a menetrend szerinti indulás időpontja előtt induljanak*), v maltském znění (*li thallihom jartilqu mhux aktar minn siegħa qabel il-ħin tat-tluq skedat*), v nizozemském znění (*die niet eerder dan één uur voor de geplande vertrektijd vertrekt*), v polském znění (*umożliwiająca im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu*), v portugalském znění (*que lhes permitisse partir até uma hora antes da hora programada de partida*), ve slovenském znění (*ktoré im umožní odletieť maximálne hodinu pred plánovaným časom odletu*), ve slovinském znění (*ki jim zagotavlja odhod največ eno uro pred odhodom po voznem redu in prihod*), ve finském znění (*jonka mukaan hänen olisi lähdeäikään korkeintaan tuntia ennen aikataulun mukaista lähtöaikaa*) a ve švédském znění (*så att de kan avresa högst en timme före den tidtabellsenliga avgångstiden*).
- 21 V tomto ohledu je třeba připomenout, že formulace použitá v jedné z jazykových znění ustanovení unijního práva nemůže sloužit jako jediný základ pro výklad tohoto ustanovení ani jí nemůže být přiznána přednost před ostatními zněními. Ustanovení unijního práva musí být totiž vykládána a používána jednotně na základě znění vypracovaných ve všech unijních jazycích. V případě

rozdílů mezi různými zněními unijního práva musí být dotčené ustanovení vykládáno podle celkové systematiky a účelu právní úpravy, jejíž je součástí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 27. října 1977, Bouchereau, 30/77, EU:C:1977:172, bod 14; ze dne 9. července 2020, Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, bod 33, a ze dne 30. června 2022, Allianz Elementar Versicherung, C-652/20, EU:C:2022:514, bod 36).

- 22 V tomto ohledu je třeba uvést, že jak vyplývá z bodů 1 a 12 jeho odůvodnění, nařízení č. 261/2004 má posílit práva cestujících v letecké dopravě. Cílem činnosti Unie v oblasti letecké dopravy je totiž zejména zajistit vysokou úroveň ochrany cestujících, zejména zmírněním potíží a nepohodlí způsobených zrušením letů.
- 23 V této souvislosti z čl. 5 odst. 1 písm. c) bodu iii) tohoto nařízení vyplývá, že za podmínek stanovených tímto ustanovením mají cestující právo na náhradu škody od provozujícího leteckého dopravce, ledaže jsou o zrušení informováni ve lhůtě kratší sedmi dnů před plánovaným časem odletu a je jim nabídnuto leteckým dopravcem přesměrování jejich letu, které jim umožní odletět ne dříve než jednu hodinu před plánovaným časem odletu a dosáhnout cílového místa určení méně než dvě hodiny po plánovaném čase příletu.
- 24 Toto ustanovení tak stanoví dvě kumulativní podmínky, a sice přesměrování letem, který umožní odletět ne dříve než jednu hodinu před plánovaným časem odletu a dosáhnout cílového místa určení méně než dvě hodiny po plánovaném čase příletu. Dotčený cestující tedy nemá právo na náhradu škody pouze v případě, že jsou splněny obě tyto podmínky (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 27. června 2018, flightright, C-130/18, nezveřejněné, EU:C:2018:496, bod 17).
- 25 V tomto ohledu je třeba uvést, že toto ustanovení poskytuje provozujícímu leteckému dopravci určitý rozhodovací prostor k tomu, aniž by musel cestujícímu zrušeného letu poskytnout náhradu, aby mu na poslední chvíli nabídl přesměrování letu, který bude trvat déle než zrušený let. Pokud se tento dopravce rozhodne pro takové přesměrování, uvedené ustanovení mu umožňuje posunout o jednu hodinu odlet uvedeného cestujícího a posunout jeho přílet o méně než dvě hodiny.
- 26 Tento rozhodovací prostor se liší v závislosti na okamžiku, kdy provozující letecký dopravce informuje cestujícího o zrušení jeho letu, přičemž tento rozhodovací prostor je širší v situaci uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. c) bodě ii) tohoto nařízení a omezenější v situaci uvedené v odst. 1 písm. c) bodě iii) tohoto článku. V posledně uvedené situaci musí provozující letecký dopravce nabídnout cestujícímu přesměrování, jehož časy se co nejméně liší od původně plánovaných časů letu.
- 27 Rumunské znění čl. 5 odst. 1 písm. c) bodu iii) tohoto nařízení přitom nezaručuje, aby se časy navrhovaného přesměrování letu co nejméně lišily od původně plánovaných časů letu. Toto jazykové znění, stejně jako bulharské znění, totiž v praxi umožňují provozujícímu leteckému dopravci libovolně a téměř neomezeně posunout čas odletu letadla, což je v rozporu s cílem nařízení č. 261/2004, kterým je zajištění vysoké úrovně ochrany cestujících a může ohrozit bezpečnost smluvních vztahů, neboť vytváří zcela zjevnou nerovnováhu ve prospěch tohoto dopravce.
- 28 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je tedy třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 5 odst. 1 písm. c) bod iii) nařízení č. 261/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že v případě zrušení letu mají dotčení cestující v souladu s článkem 7 tohoto nařízení nárok na náhradu škody od provozujícího leteckého dopravce, ledaže jsou o zrušení informováni ve lhůtě kratší sedmi dnů

před plánovaným časem odletu a je jim tímto leteckým dopravcem nabídnuto přesměrování jejich letu, které jim umožní odletět ne dříve než jednu hodinu před plánovaným časem odletu a dosáhnout cílového místa určení méně než dvě hodiny po plánovaném čase příletu.

K nákladům řízení

- 29 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmého senátu) rozhodl takto:

Článek 5 odst. 1 písm. c) bod iii) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91

musí být vykládán v tom smyslu, že

v případě zrušení letu mají dotčení cestující v souladu s článkem 7 tohoto nařízení nárok na náhradu škody od provozujícího leteckého dopravce, ledaže jsou o zrušení informováni ve lhůtě kratší sedmi dnů před plánovaným časem odletu a je jim tímto leteckým dopravcem nabídnuto přesměrování jejich letu, které jim umožní odletět ne dříve než jednu hodinu před plánovaným časem odletu a dosáhnout cílového místa určení méně než dvě hodiny po plánovaném čase příletu.

Podpisy